

Jarní pohled na Borotín 2017

foto: Vladislav Hladil

Borotínský zpravodaj

Duben 2017

vydává zastupitelstvo Obce Borotín
www.obecborotin.cz

Důležitá tel. čísla: Tísňové volání 112, Hasiči 150, Záchranka 155, Policie 158

Informace zastupitelstva

Zasedání Zastupitelstva obce Borotín se uskutečnilo **ve čtvrtek 6.4.2017 v 17 hodin** v zasedací místnosti OÚ Borotín.

Usnesení:

Zastupitelstvo po projednání schvaluje:

1. Závěrečný účet, účetní závěrku a Zprávu o výsledku hospodaření za rok 2016
2. Výsledek inventury k 31.12.2016
3. Převedení kladného hospodářského výsledku MŠ Borotín do rezervního fondu
4. Prodej pozemku parc. č. 126/1 a 3386/1 dle záměru
5. Smlouvu na uspořádání besedy s cestovatelem Jiřím Kolbabou
6. Darovací smlouvu s Charitou Blansko
7. Rozpočtové opatření

Slovo starosty

Obec Borotín na žádost některých občanů připravuje besedu se známým cestovatelem Jiřím Kolbabou. Beseda se, vzhledem k vytíženosti cestovatele a nedostatku volných termínů, uskuteční až v příštím roce a to 16.3.2018.

Dále připravujeme i besedu na téma „O Titanicu“. Bližší informace a termín bude upřesněn.

Připomínka úhrady poplatků za popelnice a za psy

Obec Borotín připomíná občanům, kteří dosud nezaplatili poplatky za popelnice a psy, necht' tak neprodleně učiní **nejpozději do konce dubna 2017**. Zaplatit můžete v hotovosti na obecním úřadu nebo na účet obce 1361447339/0800 ČS a.s. Jako variabilní symbol uveďte číslo Vašeho domu. Poplatek za popelnice činí 450,00 Kč za osobu s trvalým pobytem v obci Borotín. Chalupáři platí za chalupu také 450,00 Kč. Poplatek za psa je 50,00 Kč. Důchodci bez dalšího příjmu 25,00 Kč.

Nejbližší termíny odvozu popelnic

Odvozy se budou konat pravidelně v následujících termínech **27.4. – 11.5. – 25.5. – 8.6. – 22.6. 2017**. Případné změny termínů budou včas oznámeny.

Pozvánka na vlastivědně-historickou procházku

Obecní úřad Borotín Vás zve **v neděli 7.5.2017** na pátou vlastivědně-historickou procházku jarní přírodou. Tentokrát vyrazíme směr Velké Opatovice. Začátek je v 15:00 h na autobusové zastávce v Borotíně. Trasa měří necelé 3 km a má 8 zastavení. Zakončení celé akce bude na koupališti v Borotíně. Máme pro Vás jako vždy připravené dobové fotografie a dokumenty.

Odborný výklad povede již tradičně pan Mgr. Michal Schuster.

Těšíme se na Vás

místostarosta Vladislav Hladil

Poděkování občanům - SDH Borotín

Děkujeme všem občanům, kteří přispěli do sběru železného šrotu, který se uskutečnil 7. a 8. dubna 2017. Díky Vám se podařilo sesbírat cca 10 tun železného šrotu. Ještě jednou děkujeme.

Libor Toul – starosta SDH

Mateřská škola

Naše škola se stala úspěšným žadatelem v rámci projektu spolufinancovaného Evropskou unií – Šablony pro MŠ a ZŠ I. Projekt je kombinací aktivit z těchto oblastí: personální podpora, osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů MŠ. Cílem našeho projektu je personální posílení našeho týmu o chůvu v mateřské škole, podpora vzdělávání pedagogů v kurzech zaměřených na čtenářskou pregramotnost a sdílení zkušeností pedagogů z různých škol prostřednictvím vzájemných návštěv.

Tento projekt je spolufinancován Evropskou unií.

- Chůva – personální podpora MŠ - cílem této aktivity je poskytnout dočasnou personální podporu – chůvu k předškolním pedagogům, kteří integrují do dětského kolektivu dvouleté děti.
- Vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ – DVPP v rozsahu 16 hodin. Cílem aktivity je podpořit profesní růst pedagogických pracovníků pomocí dlouhodobého vzdělávání a průběžného sebevzdělávání. Vzdělávání bude probíhat formou absolvování vzdělávacího programu DVPP akreditovaného v systému DVPP. Pedagogičtí pracovníci budou podpořeni v získávání dovedností, znalostí a kompetencí v oblasti čtenářské pregramotnosti.

Při sběru papíru uskutečněném 4. dubna bylo za nemalé pomoci nejen rodičů dětí, ale i všech občanů obce odvezeno celkem 2 860 kg papíru a mateřská škola tak obdržela finanční částku ve výši 5 720,-Kč. Dětem za výtěžek ze sběru budou zakoupeny nové hračky. ***Všem, kteří jakkoliv pomohli, velmi děkujeme.*** Mgr. Marcela Nečasová

Mateřská škola Borotín, okres Blansko, příspěvková organizace

Borotín 174, 679 37 Borotín, tel. 516 477 627, ms174borotin@seznam.cz

Ředitelka školy dle ust. § 34 odst. 2 školského zákona stanovuje, že

zápis do Mateřské školy Borotín

se uskuteční ve středu 10. května od 14.00 do 16.00 hodin v budově mateřské školy.

Žádosti o přijetí do konkrétní mateřské školy podávají pouze zákonní zástupci dětí, které nejsou do této mateřské školy dosud přijaty (tiskopisy obdrží v den zápisu ve škole). Předškolní zařízení mohou přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci.

Dítě může být přijato k předškolnímu vzdělávání i v průběhu školního roku (§ 34 odst. 7 školského zákona).

Správní řízení

Na rozhodování ředitelky školy o přijímání dětí do předškolního zařízení podle § 34 školského zákona se vztahuje správní řád (viz § 165 odst. 2 písm. b) školského zákona), neboť se zde **zakládá právo** (navštěvovat mateřskou školu) **jmenovitě určené osobě** (dítěti zastoupeném zákonným zástupcem) podle § 9 správního řádu.

Knihovna

Dne 7.a 10.dubna nám z Moravské zemské knihovny z výpůjčního fondu Boskovice dovezli 234 nových knih. Můžete se s nimi seznámit na internetových stránkách knihovny www.borotin.knihovna.cz, nebo na stránkách obce www.obecborotin.cz. V sekci knihovna. Pro dospělé jde o 117 knih beletrie, 26 naučných. Dětem přišlo 62 kusů beletrie a 15 naučných. Další 14 knih je naučná nejen dětem, např. Víte, jak se o nás starat, aneb, Zvěrolékařský rádce pro chovatele.

V letošním roce máme nový čtenářský koutek. Obec nám zakoupila dvě křesla a konferenční stůl, zveme vás k posezení i k seznámení s novými knihami.

NEJBLIŽŠÍ AKCE

Pálení čarodějnic

TJ Sokol Borotín zve všechny občany, mládež a děti na tradiční pálení čarodějnic na koupališti, které začne v sobotu **30.dubna 2017 v 18.00 hodin na koupališti**. Přijďte všichni přivítat jaro. Bohaté občerstvení a reprodukováná hudba zajištěna.

JARO V ZAHRADĚ – ARBORETUM BOROTÍN

Tradiční jarní prodejní výstava v arboretu začíná **29.dubna a potrvá až do 8.května 2017**. Otevřeno bude vždy od 9 do 17 hodin. Jste všichni srdečně zváni. Více se dozvíte na www.zahrada-borotin.cz.

TJ SOKOL Borotín

Na měsíc červen připravujeme **NOHEJBALOVÝ TURNAJ TROJIC**, který se uskuteční v sobotu **10.června 2017 od 9 hodin** v areálu na koupališti. Prezentace bude probíhat od 8 do 8.30 hodin. Startovné činí 300 Kč za tým. Registraci provádějte u pana Milana Novotného, mob. 605 989 590 nebo na e-mail: milanov001@seznam.cz. Registrace je možná do obsazení maximální kapacity turnaje. Občerstvení je zajištěno po celou dobu turnaje. Těší se na Vás pořadatelé.

Myslivecké posezení – dětský den – zahájení prázdnin

kteří pořádá tradičně Myslivecké sdružení Vanovice – Borotín, se uskuteční **v sobotu 1.července 2017 od 14 hodin** ve sportovním areálu na koupališti v Borotíně. Dobrou náladu s sebou. Můžete se těšit na mnoho soutěží a cen, a kvalitní bohaté občerstvení. (Opékané ryby, myslivecká kuchyně)

K tanci a poslechu hraje reprodukováná hudba. Těší se na Vás pořadatelé.

Jak třídit BIOODPAD z domácností?

Třídění odpadů stanovuje zákon o odpadech. Cílem je chránit přírodní zdroje, protože druhotné suroviny mohou být namísto dovážených primárních surovin znovu využity ve výrobě. Tříděním odpadů snižujeme výdaje obce na odstranění směsného komunálního odpadu.

►► Co je důležité?

Pokud možno **předcházet vzniku odpadů** – například nekupovat výrobky s nadbytečnými obaly. **Třídit odpady hned**, jakmile vzniknou, zvlášť do košů, tašek, pytlů... Do barevných kontejnerů dávat opravdu **jen to, co tam patří** – znečištěné obaly mohou znehodnotit celý obsah kontejneru. Před vhozením do kontejneru **minimalizovat objem odpadu** sešlápnutím.

PATŘÍ SEM:

- zbytky jídel rostlinného původu
- zbytky ovoce a zeleniny
- zbytky pečiva a obilnin
- květiny
- kávový odpad vč. filtrů a ubrousků
- čajové sáčky
- listí, seno, sláma
- piliny, hobliny v menším množství
- zahradní odpad

NEPATŘÍ SEM:

- fritovací olej
- jednorázové pleny
- uhynulá zvířata
- skořápky od vajíček
- zbytky masa, kosti, kůže
- trus zvířat
- zvířecí srst
- popel
- cigarety

►► Co se děje s bioodpadem dále?

Z přijatého bioodpadu je nutné pro dosažení kvality vytržít nežádoucí složky, které se mohou vyskytnout. Pomocí drtičů a štěpkovačů se v kompostárnách zpracovává dřevo na štěpku pro dřevařský průmysl a výrobu energie. Bioodpad (listí, tráva, zbytky ovoce, štěpka aj.) se v určitém poměru smíchá a zapraví do výrobní zakládky pro výrobu substrátů a kompostu, které dodávají půdě živiny.

►► www.suez-odpady.cz ►► info@sita.cz ►► 800 102 000

TŘÍDĚNÍM SPOLEČNĚ CHRÁNÍME PŘÍRODNÍ ZDROJE. DĚKUJEME.

Ruští váleční zajatci v Borotíně (1917-1918)

V letošním roce je tomu přesně sto let, co byli borotínskému velkostatku Gustava Riedela přidělení na práci ruští váleční zajatci. Ve fondu Velkostatek Borotín, který je uložen v Moravském zemském archivu v Brně, se nachází nepříliš objemná sloha, jež o nich a jejich krátké životní etapě na Malé Hané přináší kusé, ale zajímavé informace.

Když se v létě 1914 rozpoutal do té doby největší a nejtragičtější světový válečný konflikt, tehdy zvaný jako Velká válka, do armády muselo postupně narukovat značné množství mužů, kteří doposud zastávali práci v hospodářství, především v zemědělství a průmyslu. Ačkoliv mnohem obtížněji se žilo rodinám drobných a středních zemědělců, situace nebyla jednoduchá ani pro hospodářství velkostatků. Zatímco v dobách míru zaměstnával G. Riedel až tři desítky mužských pracovníků, nyní si musel vystačit s několika jednotlivci. Přitom k žádnému omezení prací a tím i ke snížení hospodářské a zemědělské produkce nemohlo dojít, protože velkostatek musel stejně jako ostatní rolníci pravidelně poskytovat nucené odvody pro armádu.

Jednou z možností, jak pomoci válečnému hospodářství, bylo využití zajatců, kteří představovali obrovskou základnu levné a rychle použitelné pracovní síly. Na území Rakouska-Uherska se k 1. lednu 1918 nacházelo asi 1 300 000 válečných zajatců (z nich asi 900 000 ruské národnosti). V celé monarchii existovalo 46 zajateckých táborů, přičemž ty největší byly zřízeny na území dnešní České republiky (Jindřichovice u Sokolova, Podhrad u Chebu, Terezín u Litoměřic, Jaroměř-Josefov, Milovice u Lysé nad Labem ad.). Táboře v českých zemích byly vcelku na dobré úrovni, slušně vybavené a nesrovnatelné se zajateckými tábory v Rusku, ale přesto trpěly nedostatkem jídla, špatnou hygienou a různými epidemiemi, což vedlo k vysoké nemocnosti a úmrtnosti zajatců.

Umístění na práci mimo tábor mohlo zajatcům přinést lepší životní podmínky. Měli totiž mít stejná práva jako svobodní civilní pracovníci, co se týče délky práce, přestávek, přesčasů, nedělního klidu a podobně. Také jim byla za vykonanou práci vyplácena týdenní mzda.

Také Riedelové si jakožto majitelé borotínského velkostatku podali na začátku roku 1917 u okresního úřadu v Moravské Třebové žádost o zapůjčení válečných zajatců. Dne 13. dubna po poledni pak přijela vlakem z Olomouce eskorta desíti zajatců s dozorcem na nádraží ve V. Opatovicích a odtud pěšky dorazila do Borotína. Byli to tito: Vasil Šatalov, Petr Generalov, Aksenti Kuratnik, Efim Panjukov, Vasil Pavlov, Fedor Serenko, Pavel Solopov, Nikita Solovjev, Nikifor Smarkovský a Spiridon Ševčenko.

Podle dostupných informací se v letech 1917-1918 vystříдалo na velkostatku dvacet dva zajatců. Byli sem posláni především ze zajateckého tábora ve Wadowicích (dnešní Polsko), jednotlivci z rakouských táborů v Hartu a Wieselburgu, dále z českých táborů v Terezíně a Chebu. U dvanácti zajatců se dají zjistit podrobnější informace o roku a místě narození, domovské příslušnosti, rodinném stavu, náboženském vyznání, vojenském tělese a hodnosti. Tito muži byli ve věku od 23 do 45 let, polovina z nich byla ženatých, všichni pravoslavného vyznání a pocházeli převážně z Ruska, dále z dnešního Běloruska,

Moldavska a Ukrajiny. V ruské armádě působili v pěších plucích v hodnosti vojín (s výjimkou jednoho desátníka).

Hned po příjezdu zajatců do Borotína se ukázalo, že velkostatek jim je povinen zajistit příkrývky, neboť zajatecké tábory je již přestaly přidělovat. Navíc oblečení, které v táboře obdrželi, bylo ve velice špatném stavu a některé části jim chyběly úplně. Riedelové proto opakovaně a většinou marně žádali o přidělení oděvů Zemský úřad pro zprostředkování práce v Brně i příslušné zajatecké tábory.

Zajatci byli na borotínském velkostatku určeni především na práci s hospodářskými zvířaty. Kromě zajištění ubytování a stravy jim Riedelové vypláceli týdenní mzdu 8 až 9 rakouských korun. Ne vždy však byli zajatci ochotni svěřenou práci vykonávat, a tak si na některé z nich Riedelové museli u nadřízených úřadů stěžovat, popř. požadovali jejich výměnu.

Ruští zajatci měli v našem prostředí příhodnější postavení, neboť jako Slovanům jim české obyvatelstvo snáze rozumělo a navíc s nimi skrytě či otevřeně sympatizovalo. Často se to projevovalo i větší volností, která jim byla dávana ze strany zaměstnavatelů. To se ještě více projevovalo od podzimu 1917, když v Rusku proběhla Říjnová revoluce, kterou se v chaotické situaci dostali po svržení cara k moci bolševici. V návaznosti na tyto události 24. listopadu 1917 c. k. okresní hejtmanství v Moravské Třebové upozornilo na jakékoliv protizákonné zacházení s ruskými zajatci. Rakouská monarchie tak chtěla chránit své zajaté vojáky v Rusku před „*libovůlí a pronásledováním*“ ze strany nového režimu. Vždyť během války padlo v carském Rusku do zajetí asi 1 800 000 rakousko-uherských vojáků. Byl mezi nimi také borotínský František Maršálek (čp. 69), který byl na východní frontě zajat již v září 1915 a jako válečný zajatec tam byl nasazen na práci.

Hned po převzetí moci v Rusku bolševická vláda usilovala o ukončení bojů, což bylo potvrzeno 3. března 1918 tzv. Brestlitevským mírem. Ruští zajatci na území Rakousko-Uherska již nebyli považováni za nepřátele a měli dostávat takovou denní mzdu, jakou dostával na onom místě a v tom čase jakýkoliv civilní pracovník. Ani to však nedokázalo dostatečně tlumit narůstající touhu zajatců vrátit se domů. Projevovalo se to i častějším odmítáním práce a v útěcích, neboť zajatci doufali v navrácení do zajateckých táborů a tím v rychlejší repatriaci do vlasti.

Týkalo se to i Fedora Serenka a Artemi Trofimova, kteří se z Borotína vzdálili večer 18. května 1918 a již se nevrátili. Dle výpovědi jiného zajatce prý Serenko uprchl kvůli vztahu, který navázal s jedním děvčetem a který „*nezůstal bez následků*“, takže dívka požadovala, aby se s ní oženil. Hromadně z Borotína uprchli zajatci také v srpnu 1918, kdy dva z nich zosnovali útěk a výhrůžkami k němu přesvědčili i ostatní. Výjimkou nebýval ani útěk zajatců z jednoho pracovního působiště na jiné. Tak v květnu 1918 přišel do Borotína Ivan Sedlarevič a žádal o práci, protože prý na svém předchozím působišti trpěl hladem. Riedelové obratem zažádali úřady o jeho ponechání.

Po skončení války měli být postupně a systematicky váleční zajatci repatriováni zpět domů. V českých zemích byl vybrán vždy jeden zajatecký tábor, do kterého byli shromažďováni zajatci pouze jedné národnosti. Ruští zajatci (tj. Rusové, Ukrajinci, Gruzínci, Sibiřané, Tataři apod.) pracující v průmyslu či zemědělství se přesouvali do tábora v Chocni. Dne 1. prosince 1918 tam vlakem z V. Opatovic doprovodil v roli civilní ostrahy hajný Augustin

Nechuta také šest zbývajících borotínských zajatců. O jejich následném osudu, stejně jako o osudech ostatních mužů, kteří se jako váleční zajatci dostali do Borotína, bohužel nic nevíme.

Tím se uzavřela jedna zajímavá etapa dějin Borotína, která probíhala na pozadí první světové války. Kromě písemných pramenů o ní vypovídá také jediná dochovaná fotografie (v majetku Martina Riedela), pořízená nejspíš někým z Riedelovy rodiny v zimě 1917-1918. Zobrazuje tehdy pětiletého Gustava neboli Gut'u, syna velkostatkáře G. Riedela, jak stojí na bruslích vedle čtyř blíže neurčených zajatců na návsi pod zámek na zamrzlém rybníku, který tradičně sloužil k zimním radovánkám.

Michal Schuster

Ruští váleční zajatci v Borotíně

foto: archiv Martin Riedel